

Dydaktyka ogólna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Nauczanie matematyki i informatyki Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Matematyki i Informatyki Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 06NMIS.11K.00262.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Liliana Kortus, Edyta Juskowiak	
Prowadzący zajęcia	Liliana Kortus, Edyta Juskowiak	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 45, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentek i studentów z wiedzą teoretyczną w zakresie podstaw procesu nauczania i uczenia się
C2	pozyskanie przez studentki i studentów wiedzy i umiejętności z dydaktyki, niezbędnych do przygotowania się do skutecznego i efektywnego nauczania.
C3	stworzenie możliwości studentkom i studentom budowania warsztatu pracy nauczyciela

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna problematykę i zadania dydaktyki jako nauki oraz jako przedmiotu	C.W1, NMI_K1_W10	Kolokwium pisemne, Test
W2	zna podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki ogólnej	C.W3, NMI_K1_W09, NMI_K1_W10, NMI_K1_W11	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W3	zna zadania nauczyciela, jego role społeczne w organizacji i realizacji kształcenia ogólnego	C.W2, C.W3, C.W4, C.W5, NMI_K1_W11	Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W4	wie czym jest lekcja i zna warunki skutecznego przygotowania lekcji	C.W4, C.W5, NMI_K1_W10, NMI_K1_W12	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W5	zna budowę scenariusza lekcji matematyki i informatyki	C.W4, NMI_K1_W09	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
W6	zna przepisy dotyczące oceniania przedmiotowego i oceny zachowania	C.W6, NMI_K1_W09, NMI_K1_W11	Test
W7	zna sposoby oceniania i sprawdzania efektów nauczania i uczenia się	C.W6, NMI_K1_W10, NMI_K1_W12	Kolokwium pisemne, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat procesu uczenia się i nauczania w dyskusji i projektowaniu sytuacji szkolnych z zakresu matematyki i informatyki	C.U1	Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
U2	formułuje cele nauczania, metody i formy pracy na lekcji	NMI_K1_U01	Kolokwium pisemne, Praca pisemna
U3	wymienia kompetencje kluczowe w edukacji (matematycznej/informatycznej) i podaje sposoby ich rozwijania	C.U1	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
U4	wymienia warunki skutecznego uczenia się oraz podaje klasyczne zasady nauczania	NMI_K1_U14	Kolokwium pisemne, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
U5	pisze scenariusz do lekcji matematyki i /lub informatyki	NMI_K1_U01	Kolokwium pisemne, Projekt, Praca pisemna
U6	korzysta z podstawy programowej oraz podręczników dla szkoły podstawowej do nauczania matematyki i informatyki przy tworzeniu scenariusza	NMI_K1_U01	Wypowiedź ustna, Praca pisemna
U7	tworzy z uczennicami i uczniami kontrakt wspierający proces dydaktyczno-wychowawczy	NMI_K1_U13, NMI_K1_U14, NMI_K1_U17	Wypowiedź ustna, Praca pisemna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U8	proponuje takie sposoby oceniania i sprawdzania efektów nauczania i uczenia się, które przyczyniają się do harmonijnego rozwoju uczennic i uczniów	C.U1, C.U2, C.U5, C.U6, C.U8, NMI_K1_U07, NMI_K1_U13, NMI_K1_U14, NMI_K1_U15, NMI_K1_U17, NMI_K1_U18	Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
Kompetencji społecznych – Student/ka:			
K1	rozpoznaje potrzeby uczennic i uczniów oraz dostosowuje przebieg procesu wychowawczo-dydaktycznego do ich możliwości	C.K1, C.K2, NMI_K1_K01, NMI_K1_K02, NMI_K1_K03, NMI_K1_K04, NMI_K1_K05	Projekt, Wypowiedź ustna, Praca pisemna
K2	rozwija motywację wewnętrzną i umiejętność samooceny	C.K1	Wypowiedź ustna, Praca pisemna
K3	rozwija umiejętność pracy w grupach	NMI_K1_K01, NMI_K1_K04, NMI_K1_K05	Projekt, Prezentacja multimedialna, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
K4	rozwija umiejętność prezentowania wyników pracy własnej oraz efektów pracy grupy	C.K2, NMI_K1_K01, NMI_K1_K02, NMI_K1_K04, NMI_K1_K05	Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
K5	rozwija umiejętności komunikacyjne	C.K1, C.K2, NMI_K1_K01, NMI_K1_K04, NMI_K1_K05, NMI_K1_K06	Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
K6	dba o samorozwój oraz wspiera rozwój swoich podopiecznych uwzględniając kompetencje kluczowe	C.K1, C.K2, NMI_K1_K01, NMI_K1_K02, NMI_K1_K04, NMI_K1_K05	Projekt, Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ja - kandydatka na nauczycielkę / kandydat na nauczyciela - w relacji ze sobą.	W2, W3, W6, W7, U7, U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Ćwiczenia
2.	Ja i mój Uczeń.	W1, W2, W3, W6, W7, U1, U3, U4, U7, U8, K1, K2, K3, K5, K6	Ćwiczenia
3.	Nauczanie i uczenie się - czego i jak?	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Lekcja	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda warsztatowa, Metoda projektu, Pokaz i obserwacja, Praca w grupach, Plener

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Zaliczenie z przedmiotu Dydaktyka ogólna może otrzymać Osoba, która spełni wszystkie, z niżej przedstawionych punktów: - Jest obecna na zajęciach w wyznaczonych terminach - zgodnie z terminarzem - Dopuszczalne są dwie nieusprawiedliwione nieobecności w ciągu semestru (nie dotyczy dni, w których przypada prezentacja grupy/osoby). - Dopuszczalne nieobecności można „nadrobić” (chcąc uzyskać punkty przydzielane danego dnia) poprzez wykonanie zadania wynikającego z planu zajęć oraz przygotowanie i przedstawienie, w ramach zajęć, własnej recenzji, wartościowego, z punktu widzenia nauczyciela, artykułu lub książki. - Aktywnie uczestniczy w zajęciach – przygotowuje materiały potrzebne na zajęcia, słucha innych, zadaje pytania, prezentuje własne spostrzeżenia, bierze udział w dyskusjach, pracuje samodzielnie, angażuje się w pracę grupy, itp. - Przygotuje i przedstawi do oceny materiały wynikające z realizacji poszczególnych zagadnień związanych z przedmiotem. - Po zakończonej pracy w danej grupie, przygotowuje ocenę grupy. - Przygotuje samoocenę. - Przygotuje i przedstawi zawartość merytoryczną i techniczną swojego warsztatu – warsztatu Nauczyciela. - Napisze sprawdzian z przedmiotu i otrzyma min 60% punktów. - Ostatecznie zgromadzi minimum 60% łącznej liczby punktów możliwych do zdobycia w ramach przedmiotu: Dydaktyka ogólna. Oceny będą wystawione w sposób następujący: - od 95% - bdb (5) - od 75% - db (4) - od 60% - dst (3) W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy (bądź jej części) zostaje wpisana ocena ndst z przedmiotu bez prawa do zaliczenia poprawkowego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2002
2. Żylińska M., Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi, Toruń 2013

Dodatkowa

1. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 2003
2. Klus-Stańska D., Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń, Warszawa 2010
3. Turnau S., Wykłady o nauczaniu matematyki, Warszawa 1990
4. Kohn A., Mit pracy domowej, Mind 2018
5. Juul J., Kryzys szkoły. Co możemy zrobić dla uczniów, nauczycieli i rodziców?, Mind 2014.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	45
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	5
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie portfolio	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
NMI_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do poznania ograniczeń własnej wiedzy i rozumienia potrzeby dalszego kształcenia,
NMI_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do popularyzowania wiedzy z zakresu matematyki i informatyki,
NMI_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania i poszanowania własności intelektualnej i zasad etyki zawodowej,
NMI_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi uczestnikami procesu edukacyjnego, w tym z rodzicami uczniów i stosowania w swojej pracy zasady porozumienia bez przemocy,
NMI_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce zasad równości i tolerancji,
NMI_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współpracy z różnymi podmiotami w tym ze społecznością lokalną.
NMI_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się metodami i aparatem pojęciowym teorii funkcji rzeczywistych jednej i wielu zmiennych z uwzględnieniem ciągłości, rachunku granic, pochodnych i całek,
NMI_K1_U07	Absolwent/ka potrafi dobrać i wykorzystać odpowiednie narzędzia i technologie wspomagające pracę nauczyciela,
NMI_K1_U13	Absolwent/ka potrafi obserwować sytuacje w klasie, analizować je na podstawie wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz dydaktycznej,
NMI_K1_U14	Absolwent/ka potrafi tworzyć warunki do rozwoju kreatywności, samodzielnego i krytycznego myślenia uczniów,
NMI_K1_U15	Absolwent/ka potrafi skutecznie komunikować się z uczniami, rodzicami i pracownikami szkoły,
NMI_K1_U17	Absolwent/ka potrafi doskonalić własny warsztat pracy nauczyciela,
NMI_K1_U18	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować i klasyfikować informacje w literaturze i bazach danych,
NMI_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie strukturę, funkcje, uwarunkowania prawne działania szkoły w Polsce w tym szczególnie Podstawę programową i dokumentację szkolną,
NMI_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie teorie dotyczące rozwoju człowieka, koncepcje wychowania, nauczania-uczenia się szczególnie w zakresie metodyki matematyki i informatyki,
NMI_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie rolę nauczyciela-wychowawcy, jej prawne uregulowania oraz specyfikę rozwoju zawodowego nauczyciela,
NMI_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych.
C.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów
C.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu
C.U1	Absolwent/ka potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego
C.U2	Absolwent/ka potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej
C.U5	Absolwent/ka potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym
C.U6	Absolwent/ka potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej
C.U8	Absolwent/ka potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu

Kod	Treść
C.W1	Absolwent/ka zna i rozumie usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych
C.W2	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego
C.W3	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów
C.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne
C.W5	Absolwent/ka zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela
C.W6	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny szkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną